

Jubileumsintervju med foreningens første formann.

Carl Schulz om gammelt og aktuelt — som f. eks. bilen i fjellet.

Da adjunkt Carl Schulz og frue drog på fjellet i 1891 — godt utrustet bl. a. med paraply!

Hvis man vil ha et levende bevis for friluftslivets evne til å holde kropp og sinn i vigør ut gjennom årene, ja, så kan man bare se på direktør Carl Schulz, Trondhjems Turistforenings første formann og en av foreningens stiftere.

Tross sine 86 år er hr. Schulz den dag i dag full av vivacitet, ungdommelig i sin iver for de saker som har fanget hans interesse og frisk i sin fremstilling av spørsmål som man drøfter med ham. Fremfor nogen annen Turistforenings grand old man som 50-årsjubilaranten kan være stolt av!

Det er ikke ofte at man ved en forenings 50-årsjubileum har

anledning til å intervju en av stifterne og foreningens første formann, men ved denne milepel i T. T.s historie er muligheten der, og vi kunde selvsagt ikke undlate å be direktør Schulz om en samtale.

— Jeg har egentlig ikke noget å fortelle slik i farten, sier hr. Schulz.

— Men vi krever ingen lang fortelling om store begivenheter, la oss bare prate litt om de såkalte gode, gamle dager —

— Som for *turistene* slett ikke alltid var så gode, sier hr. Schulz.

Jeg drog for første gang til Tydalen i 1883, fortsetter hr. Schulz. Det var den gangen en lang og nokså besværlig reise. Jeg var den første trondhjemmer som kom dit og drev fiske og jakt, og året etter — i 1884 — var jeg for første gang på Nedalen. Det var Jon og Marit Nedalen som bodde der den gangen, og de levde i en liten torvdekket stue med ett rum. For den slitne vandrør var det ikke megen hvile og komfort å finne, kan De tro. Jeg satt på en benk med hodet på armen og sov.

Vi som var med i foreningens ledelse i de første årene, tok nettop fatt på spørsmålet om kvarterer i fjellet, for det spørsmål måtte løses skulde det bli nogen trafikk å snakke om i fjellet. Og under dette arbeide blandt bøndene kom vi i glimrende kontakt med bygdenes folk, og personlig vil jeg si at jeg fikk minner og venner for livet. Senere begynte jeg å ta med elever fra skolen til fjells om sommeren, og mange av dem blev siden ivrige friluftsfolk.

— Men De søkte vel også andre «jaktmarker» enn Tydals-traktene?

— Ja, bevares. I 1889 var jeg således første gangen i Trollheimen — gikk via Romunstadbygda og Rindvatnene for å komme ned til den eneste faste beboer i Folldalen, Arnt Liagarden. Der lå jeg på gulvet om natten. Det var den eneste «sengeplassen» i hele Folldalen fra Rindalen til Storli!

— Det måtte jo mange reformer til på gårdene før man kunde ta imot gjester. Hvordan stilte fjellbøndene sig til de nye krav som kom fra de ferierende byfolkene?

— De var meget forståelsesfulle, og de gikk helt og fullt inn for de forandringer som måtte til — f. eks. skaffe slagvinduer, sengeutstyr og sørge for ordentlig matstell.

— Hvordan ser De på utviklingen av forholdet mellom byfolk og landsfolk? Mener De at turistlivet har ført mange utvekster med sig?

— Jeg kan ikke med min beste vilje forstå at landsfolket har tatt hverken moralsk — eller hvis jeg tør bruke uttrykket *social* — skade av turistlivet slik som det i de siste 50 år har utviklet sig her nordenfjells.

— Og så til slutt et aktuelt spørsmål til Dem som foreningens første formann. Ser De med glede eller misbilligelse på at bilveiene eter sig helt inn i høifjellet?

— Det går ikke an å forbeholde landets naturherligheter for en liten eksklusiv krets av Feinschmeckere som anser apostlenes hester for det eneste fremkomstmiddel som er respektabelt! Det gjelder å få flest mulig inn i fjellet, og her streifer man også inn på spørsmål av betydning for landets økonomi. Det kan naturligvis være generende med bilene for dem som vil gå alene i fjellet. Men det nytter ikke å stampe imot utviklingen på dette felt — man er barn av sin tid, ikke av *fortiden!*

Sier fjellveteranen Carl Schulz. Og når arbeidet for å åpne fjellet for flest mulig, om det så skal skje ved bilenes hjelp, får sin vel-signelse fra en så pasjonert fjellvandrers som Trondhjems Turistforenings første formann, da tror vi nogen og hver med god samvittighet kan innstille rynkingen på nesen når de taler om kombinasjonen til bens og til bils.

Vi vil gjerne understreke hr. Schulz' ord om at det ikke nytter å stampe imot utviklingen på dette område. Det det gjelder om er å være med og ta hånd om utviklingen, lede den inn i et slikt spor at den fører til mest mulig nytte og glede med minst mulige skadevirkninger.

Og det er sannelig oppløftende å få dette slått fast på en så frisk måte og så ubetinget som av Trondhjems Turistforenings grand old man!

En pioner og opdagelsesreisende i våre egne fjell.

Olaf Grilstad som «åpnet
fjellet» for skiløperne.

En årbok eller et jubileumskrift ved Trondhjems Turistforenings 50-års jubileum vilde være meget ufullstendig hvis ikke et av kapitlene het Olaf Grilstad.

Samme år som Trondhjems Turistforening feirer 50-års jubileum har denne fjellskiløpingens pioner i Trøndelag feiret sitt 75-års jubileum. *Feiret* er for resten galt uttrykt. Olaf Grilstads 75-års dag forløp i all stillhet uten noen offentlighet. Jubilanten ønsket det slik. Olaf Grilstad er nemlig en uhyre beskjeden mann.

Men i denne publikasjon må Olaf Grilstad få sin plass. Grilstad er en pioner på turistlivets område, en aldri hvilende opdagelsesreisende i våre egne fjell, en sportsveteran og en hedersmann som har reist et ideal i mange av de yngre som har fulgt i hans skispor i fjellet.

Olaf Grilstad leverer det beste bevis for hvilken betydning fornuftig drevet friluftssport har når det gjelder å holde kropp og sjel

Olaf Grilstad «i antrekk».